

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Talous- ja raha-asioiden valiokunta

VÄLIAIKAINEN
2007/0000(INI)

26.3.2007

MIETINTÖLUONNOS

kilpailupolitiikkaa koskevasta kertomuksesta 2005
(2007/0000(INI))

Talous- ja raha-asioiden valiokunta

Esittelijä: Elisa Ferreira

PR_INI

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT.....	8

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

kilpailupolitiikkaa koskevasta kertomuksesta 2005 (2007/0000(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon vuoden 2005 kilpailupolitiikkaa koskevan komission kertomuksen,
- ottaa huomioon komission energia- ja vähittäispankkipalvelualoja koskevat toimialakohtaiset selvitykset,
- ottaa huomioon Lissabonin strategian tavoitteet,
- ottaa huomioon joulukuussa 2005 annetun kilpailun pääosaston keskusteluasiakirjan EY:n perustamissopimuksen 82 artiklan soveltamisesta määräävän aseman väärinkäyttöä koskeviin tilanteisiin,
- ottaa huomioon 16. joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta¹ ja 7. huhtikuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 773/2004² EY:n perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan mukaisten komission menettelyjen kulusta,
- ottaa huomioon suuntaviivat asetuksen (EY) N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti määrättävien sakkojen laskennasta³,
- ottaa huomioon 20. tammikuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004⁴ yrityskeskittymien valvonnasta (EY:n sulautuma-asetus),
- ottaa huomioon lokakuussa 2005 julkaistun vuotta 2005 koskevan kilpailun pääosaston tutkimuksen sulautumia koskevista korjaustoimenpiteistä,
- ottaa huomioon 21. huhtikuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 794/2004⁵ Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta,
- ottaa huomioon komission vihreän kirjan yhteisön kilpailuoikeuden rikkomisesta johtuvista vahingonkorvauskanteista (KOM(2005)0672) (vihreä kirja),
- ottaa huomioon komission valtioneuvoston toimintasuunnitelman ”Valtioneuvoston vähentäminen ja tarkempi kohdentaminen: suunnitelma valtioneuvoston uudistamiseksi vuosina 2005–2009” (KOM(2005)0107),

¹ EYVL L 1, 4.1.2003, s. 1.

² EUVL L 123, 27.4.2004, s. 18.

³ EUVL C 210, 1.9.2006, s. 2.

⁴ EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1.

⁵ EUVL L 140, 30.4.2004, s. 1.

- ottaa huomioon 24. lokakuuta 2006 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1628/2006¹ perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta kansalliseen alueelliseen investointitukeen,
 - ottaa huomioon syyskuussa 2006 annetun komission valmisteluasiakirjan yhteisön puitteista tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävälle valtioneutelle,
 - ottaa huomioon yhteisön suuntaviivat valtiontuesta ympäristönsuojelulle²,
 - ottaa huomioon luonnoksen yhteisön suuntaviivoiksi valtiontuesta ja riskipääomasijoituksista pienissä ja keskisuurissa yrityksissä,
 - ottaa huomioon alueellisia valtiontukia koskevat suuntaviivat vuosille 2007–2013³,
 - ottaa huomioon 28. marraskuuta 2005 tehdyn komission päätöksen 2005/842/EY⁴ EY:n perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista myönnettävään valtiontukeen, siinä muodossa kuin se on toimitettu 8. syyskuuta 2004 parlamentille lausuntoa varten,
 - ottaa huomioon yleishyödyllisiä palveluja koskevan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön ja erityisesti sen 24. heinäkuuta 2003 antaman tuomion asiassa C-280/00⁵,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
 - ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön sekä työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan, ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan, teollisuus-, tutkimus- ja energiavalioikunnan, sisämarkkina- ja kuluttajansuojavalioikunnan ja liikenne- ja matkailuvalioikunnan lausunnot (A6-0000/2007),
1. on tyytyväinen komission toimiin kilpailupolitiikan uudistamiseksi ja erityisesti sen lujittuneeseen kantaan kartellien torjumisesta, valtiontuen uudistettuun osoittamiseen ja toimialakohtaisten selvitysten käynnistämiseen; onnittelee komissiota askelista, joita se on ottanut EU:n kilpailuviranomaisten verkoston toiminnan kehittämiseksi;
 2. on tyytyväinen siihen, että komission toimintatapa kilpailupolitiikan täytäntöönpanossa perustuu sääntöjen sijaan pikemminkin taloudellisiin näkökohtiin; on tyytyväinen toimialakohtaisten selvitysten lähestymistapaan, joka vastaa paremmin liiketoiminnan käytänteiden todellisuutta erityisesti rahoituspalvelu- ja energia-aloilla; korostaa edelleen, että kyseisten selvitysten olisi tuotava selvyyttä alojen nykyiseen tilanteeseen

¹ EUVL L 302, 1.11.2006, s. 29.

² EYVL C 37, 3.2.2001, s. 3.

³ EUVL C 54, 4.3.2006, s. 13.

⁴ EUVL L 312, 29.11.2005, s. 67.

⁵ Asia C-280/00, Altmark Trans GmbH ja Regierungspräsidium Magdeburg vastaan Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, Kok. 2003 s. I-7747.

ja kehityssuuntauksiin ja edistettävä eteenpäin suuntautuvaa politiikkaa;

3. on tyytyväinen komission ponnisteluihin päätösten täytäntöönpanon laadun parantamiseksi EU:n kilpailuviranomaisten verkoston puitteissa lisäämällä yhteistyötä kansallisten kilpailuviranomaisten kanssa ja niiden välillä;
4. toistaa uudelleen, että kansallisten kilpailuviranomaisten välisessä yhteistyössä ja niiden toteuttamassa täytäntöönpanossa on vähennettävä edelleen epävarmuutta, joka johtuu EY:n kilpailulainsäädännön erilaisista tulkinnoista kansallisissa tuomioistuimissa, sekä ristiriitaisuutta, jota esiintyy lopullisten päätösten nopeudessa, sisällössä ja täytäntöönpanossa; pyytää komissiota harkitsemaan sellaisen oikeusviranomaisten verkoston luomista, joka vastaa nykyistä EU:n kilpailuviranomaisten verkostoa;
5. kehottaa uudelleen selventämään entisestään nykyisten kilpailusääntöjen käsitteitä ja käytännön soveltamista yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen osalta, kun otetaan huomioon huomattavat erot jäsenvaltioiden politiikassa ja käsitteissä;
6. on tyytyväinen siihen, että julkisen palvelun velvoitteita on selvennetty entisestään ja että tällaisia velvoitteita on pantu tehokkaammin täytäntöön yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen tapauksessa, kun otetaan huomioon erilaiset sääntelyperinteet, vaihtelu kansalaisyhteiskunnan osallistumisen tasossa ja erilaiset valmiudet panna sääntöjä täytäntöön eri jäsenvaltioissa;
7. on tyytyväinen toimenpiteiden hyväksymisen lisääntymiseen EU:n kilpailuviranomaisten verkoston sakoista vapauttamista tai sakkojen lieventämistä koskevan malliohjelman puitteissa; korostaa kuitenkin, että kyseistä välinettä on tarkennettava, jotta välitetään sen mahdollinen väärinkäyttö erityisesti siten, että salaisen sopimuksen heikompi osapuoli saatetaan epäoikeudenmukaisesti epäedulliseen asemaan;
8. muistuttaa tässä yhteydessä tarpeesta koordinoita vahingonkorvauskanteiden ja sakoista vapauttamista tai sakkojen lieventämistä koskevien menettelyiden muodostamaa kaksiosaista välinettä, jotta varmistetaan, että käytössä on riittäviä kannusteita asianmukaiseen toimintaan;
9. ilmaisee huolensa kohtuuttomista viivästyksistä useiden jäsenvaltioiden myöntämän kielletyn valtiontuen takaisinperintäprosesseissa; korostaa, että sääntöjen riittämätön täytäntöönpano tällä alalla voi vahingoittaa vakavasti tervettä kilpailua;
10. korostaa tarvetta valvoa kilpailun vääristymisen uusia muotoja eurooppalaisissa yrityksissä, erityisesti sitä, miten matalapalkkaisia korkeasti koulutettuja työntekijöitä käytetään hyväksi harjoittelusopimusten nojalla; esittää, että kyseisellä alalla tarvittaisiin uutta sääntelyä;
11. toistaa uudelleen, että Euroopan parlamentin asemaa, myös yhteispäätösvallan edistämistä, olisi parannettava kilpailupolitiikkaa kehitettäessä;
12. on tyytyväinen ponnisteluihin, jotka koskevat EU:n kilpailuviranomaisten verkoston vahvistamista kilpailuoikeiden alalla yhdenmukaistamalla käytänteitä ja normien

tulkintaa, siirtämällä toimivaltuuksia ja edistämällä kansallisten kilpailuviranomaisten välistä kokemustenvaihtoa;

13. ilmaisee huolensa siitä, että tähän mennessä ei ole onnistuttu luomaan aitoa kilpailua energiemarkkinoille; panee merkille, että useissa jäsenvaltioissa omistajuuden eriyttäminen on osoittautunut tehottomaksi keinoksi taata asianmukainen kilpailu, sillä erittäin suuret vakiintuneet markkinaosuudet liittyvät riittämättömään markkinoille pääsyyn ja markkinoiden sulkeutumiseen;
14. pohtii, eikö omistajuuden eriyttämisen saattaminen loppuun energia-alalla yhdessä alakohtaisten konsernien purkamisen ja tehokasta markkinoille pääsyä koskevien ehtojen takaamisen kanssa olisi asetettava vahvemmin etusijalle; esittää tässä yhteydessä, että EU:n markkinajohtajia ja kansallisia markkinajohtajia koskevia strategioita olisi selvennettävä entisestään;
15. muistuttaa komission sitoumuksesta arvioida ”2/3-sääntöä” valtuutuksena yhteisön vaikutukselle sulautumia koskevien ehdotusten osalta; esittää, että tällä alalla olisi tapahduttava edistystä ja että verrattavissa olevia sulautumista koskevia toimia olisi arvioitava johdonmukaisemmin, sillä kansallisella tasolla tehtävät päätökset voivat vaikuttaa vahvasti viereisten jäsenvaltioiden markkinoiden rakenteeseen;
16. on tyytyväinen komission vihreään kirjaan ja korostaa, että kilpailun vastaisten toimien takia tappioita kärsineille uhreille on annettava korvauksia;
17. on tyytyväinen komission ponnisteluihin kartellien valvomista koskevien välineiden vahvistamiseksi, erityisesti sakoista vapauttamista tai sakkojen lieventämistä koskevien menettelyjen tarkistamiseen ja sakkojen asettamiseen liittyvää menettelyä koskevien suuntaviivojen antamiseen, sillä ne kohdistuvat suurten markkinoiden pitkäaikaisiin sopimuksiin;
18. katsoo, että yrityssulautumien valvontaa koskevien EY:n ja kansallisen tason sääntöjen soveltamisessa voitaisiin hyötyä paljon kansallisten kilpailuviranomaisten välisestä yhteistyöstä, jonka perusteella otettaisiin käyttöön yhteinen tietokanta, johon rekisteröitäisiin kaikki tutkitut tapaukset, sillä tämä muodostaisi erityisen verkoston tietojenvaihtoa varten;
19. panee merkille, että sulautumia koskevista korjaustoimenpiteistä tehdyn komission tutkimuksen mukaan asiaan liittyvien yritysten kilpailun vastainen toiminta, erityisesti markkinoille pääsyn rajoittaminen, heikentää usein rakenteellisten korjaustoimenpiteiden tehokkuutta; pyytää näin ollen komissiota lisäämään valvontaa, joka liittyy sulautumia koskevien korjaustoimenpiteiden täytäntöönpanossa mahdollisesti esiintyvään porsaanreikään;
20. on tyytyväinen komission ponnisteluihin valtiontuen nykyisten mekanismien avoimuuden ja julkisen vastuuvollisuuden lisäämiseksi; katsoo, että tässä yhteydessä olisi ponnisteltava edelleen avoimuuden parantamiseksi;
21. muistuttaa, että jäsenvaltioiden valtiontukijärjestelmien välillä on vältettävä kilpailua ja järjestelmien kaksinkertaistumista sekä kaikkia vääristymiä, joita erilaiset kansalliset

valtiontukien tukemiseen liittyvät tekniset ja taloudelliset valmiudet voivat synnyttää sisämarkkinoille; esittää, että on erittäin tärkeää, että komissio ponnistelee edelleen kansallisten menettelyiden yhdenmukaistamiseksi ja tietojen ja parhaiden käytäntöjen vaihtamisen edistämiseksi;

22. muistuttaa periaatteesta, joka koskee valtiontukien ja EU:n koheesipolitiikan yhteensopivuutta; muistuttaa, että luvallisten alueellisten tukijärjestelmien ulkopuolella hyväksytyt erilliset alueelliset tukien väärin todennäköisemmin kilpailua;
23. katsoo, että EY:n valtiontukipolitiikan, erityisesti maailmanlaajuisilla markkinoilla toimivien alojen osalta, olisi keskityttävä kolmansien maiden hallitusten tukimenettelyihin suhteessa kilpailijoihin; esittää kuitenkin, että tasapainoon olisi päästävä suosimalla ponnisteluja, jotka perustuvat yhteistyöhön ja vastavuoroiseen tunnustamiseen, eivät siis tukien väliseen kilpailuun;
24. korostaa, että kilpailusta vastaavan komission jäsenen olisi osallistuttava tiiviisti komission uuteen kauppaohjelmaan, jonka puitteissa neuvotellaan vapaakauppasopimuksista valittujen kumppaneiden kanssa, jotta kyseisten sopimusten puitteissa käsiteltäisiin asianmukaisesti tärkeimpiä kilpailua koskevia kysymyksiä;
25. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

1. YLEISET NÄKÖKOHDAT

Vuonna 2005 tuli voimaan muutamia pääperiaatteita, joista oli säädetty aikaisemmin kilpailupolitiikan uudistamisen osalta. Kyseiset periaatteet konsolidoitiin. Samana vuonna toteutettiin myös ponnisteluja EU:n kilpailupolitiikan uudistamiseksi ja sen tehokkuuden, avoimuuden ja johdonmukaisuuden parantamiseksi.

Yleisesti ottaen kertomuksessa pannaan merkille, että viime vuosina kilpailupolitiikassa on pyritty ymmärtämään tiettyjen käytäntöjen tai liiketoimintarakenteisiin tehtävien muutosten tosiasiallisia tai mahdollisia vaikutuksia ja että kilpailupolitiikka ei enää perustu pelkkään kilpailusääntöjen soveltamiseen (eli sääntöihin pohjautuvaan lähestymistapaan). Vaikka tähän ollaan tyytyväisiä, vaihtoehto on myös vaativampi kuin perinteinen sääntöihin pohjautuva menettely. Uuden lähestymistavan monimutkaisempi luonne ei saa luoda epävarmuutta liiketoimintaan, erityisesti pienemmille yrityksille, eikä se saa luoda riskejä, jotka olisivat vastoin kilpailupolitiikan tavoitteita.

EU:n kilpailupolitiikassa on myös voitu havaita hajauttamista koskevaa kehitystä, mihin voidaan olla tyytyväisiä. On kuitenkin tehtävä vielä paljon niiden perusteiden yhdenmukaistamiseksi, joita käytetään normien tulkitsemiseen ja täytäntöönpanoon eri jäsenvaltioissa ja yksittäisissä elimissä. On erittäin tärkeää varmistaa, että sääntöjen noudattamista valvotaan johdonmukaisesti eri valtioissa. Tämän takia valvontaan on kilpailuviranomaisten lisäksi otettava mukaan kansalliset oikeusjärjestelmät ja erityisesti tuomioistuimet.

Käsiteltävänä olevassa kertomuksessa vahvistetaan, että kilpailu on edelleen vakavasti puutteellista strategisesti tärkeillä markkinoilla (kuten energia-alalla) ja palveluiden markkinoilla (yleistä taloudellista etua koskevat palvelut mukaan luettuina). Kun otetaan huomioon strategiseen turvallisuuteen ja yleiseen saatavuuteen liittyvät huolet, on välttämätöntä selvittää kilpailusääntöjen perustana olevia alakohtaisia tavoitteita ja sääntelijöiden vastuualoja. Alakohtaisista analyyseistä käy myös ilmi selvemmin, että julkisia sääntelyvalmiuksia on sovitettava markkinatoimijoiden lisääntyneeseen valtaan. Näin ollen, kun komissio ja kansalliset kilpailuviranomaiset määrittelevät ensisijaisia alojaan, niiden on annettava selkeät perusteet ja laadittava johdonmukainen perusta, joiden avulla voidaan arvioida toimien vaikutusta kuluttajien hyvinvointiin ja heidän etujensa suojelemiseen.

2. KILPAILUA RAJOITTAVAT KÄYTÄNTEET (KILPAILUOIKEUS)

Tärkeimpinä edistysaskelina oikeaan suuntaan ovat vihreä kirja yhteisön kilpailuoikeuden rikkomisesta johtuvista vahingonkorvauskanteista sekä vuoden 2005 lopussa annetut suuntaviivat EY:n perustamissopimuksen 82 artiklan soveltamisesta määräävän aseman väärinkäyttöä koskeviin tilanteisiin. On myös käynnistetty toimia, kuten sakoista vapauttamista tai sakkojen lieventämistä koskeva malliohjelma sekä kaksi toimialakohtaista selvitystä. Myös kartellien sakottamista koskevia suuntaviivoja on ryhdytty tarkistamaan. Myös EU:n kilpailuviranomaisten verkosto on keskeisessä asemassa pantaessa onnistuneesti täytäntöön asetukseen (EY) N:o 1/2003 sisältyviä uusia sääntöjä. Nämä toimenpiteet muodostavat perustan tehokkaammalle kilpailupolitiikalle.

Tässä osassa on kuitenkin kiinnitettävä komission huomiota tiettyihin aloihin, joilla kilpailua voidaan vielä kehittää.

Rahoituslalla on vielä vakavia ongelmia, jotka koskevat kilpailua ja sääntelyä. Eurooppalaisilla markkinoilla sovelletaan edelleen poikkeusjärjestelyjä, jotka käytännössä suosivat kansallisia toimijoita. Olisi myös toteutettava lisäponnisteluja sääntelijöiden ja valvontaelinten soveltamien perusteiden ja käytäntöjen yleiseksi yhdenmukaistamiseksi.

Komissio käynnisti toimet antamalla suuntaviivat EY:n perustamissopimuksen 82 artiklan soveltamisesta määrävän aseman väärinkäyttöä koskeviin tilanteisiin. Parlamentti antoi asiasta suosituksensa kirjeessä, joka lähetettiin komission jäsenelle maaliskuussa 2006. Kirjeessä korostettiin, että markkinoiden väärinkäytön korkeatasoinen valvonta olisi taattava ja että päätösten pitäisi olla johdonmukaisempia ja että niitä pitäisi voida ennakoida. Lisäksi kirjeessä todettiin, että käytäntöjen taloudellisen tehokkuuden arviointi pitäisi katsoa toissijaiseksi tehtäväksi kuluttajien oikeuksien suojaamisen rinnalla.

Yhteisön sakoista vapauttamista tai sakkojen lieventämistä koskeva malliohjelma auttaa kiistattomasti salaisten sopimusten havaitsemisessa ja niiden tuomitsemisessa, mutta ohjelman hyötyä voitaisiin lisätä, jos sitä pantaisiin täytäntöön tehokkaammin käytännön tasolla. On olennaista estää ohjelman väärinkäyttö esimerkiksi siten, että hakijat käyttävät sakoista vapauttamista tai sakkojen lieventämistä koskevia hakemuksia keinotekoisesti hyväkseen, tai siten, että rangaistaisiin yrityksiä, jotka pienempinä sidosryhminä voivat vaikuttaa vähemmän menettelyihin.

On jälleen kerran todettava, että tämän sijaan olisi luotava aloitteita, joiden avulla liikeyrityksille, erityisesti pk-yrityksille voitaisiin antaa selkeitä ja avoimia suuntaviivoja.

Edellä mainitun aloitteen lisäksi Euroopan parlamentti on tyytyväinen siihen, että yhteisön kilpailuoikeuden rikkomisesta johtuvia vahingonkorvauskanteita sovelletaan siten kuin vihreän kirjan päätelmissä määrätään, sillä nämä luovat olot, joita tarvitaan korvauksia koskevan oikeuden käyttämiseksi kansalaisille ja yrityksille, erityisesti pk-yrityksille aiheutuneiden vahinkojen osalta. On tarpeen vähentää riskiä mahdolliseen ristiriitaan sakoista vapauttamista tai sakkojen lieventämistä koskevan yhteisön malliohjelman nojalla myönnettyjen kannusteiden ja vihreässä kirjassa säädetyn hyvitysten antamista koskevan velvoitteen välillä.

Viimeisenä huolenaiheena on se, että yritykset voivat joutua osalliseksi epäreiluun kilpailuun, joka johtuu korkeasti koulutettujen nuorten työntekijöiden yhä yleisemmästä palkkaamisesta harjoittelijoiksi sellaisten toistaiseksi voimassa olevien sääntelemättömien järjestelyjen nojalla, joissa ei noudateta työhön liittyviä oikeuksia tai minimipalkkaa koskevia normeja.

3. SULAUTUMAT JA YRITYSOSTOT

Viimeisimmät kehityskulut yhtenäismarkkinoilla, erityisesti energiaa ja rahoituspalveluja koskevien kysymysten osalta, osoittavat sulautumia ja yritysostoja koskevan yhteisön nykyisen lainsäädännön riittämättömyyden.

Kuten komissio myönsi julkisesti marraskuussa 2005, sisämarkkinoiden liikevaihtoa koskeva 2/3-sääntö ei enää ole asianmukainen rajakohta komission vallalle arvioida yhteisöön

vaikuttavia sulautumia. Eroavaisuudet kansallisissa sääntelyjärjestelyissä lisäävät vääristymiä, joten samalla tavalla vaikuttavia toimia ei kohdella johdonmukaisesti.

Markkinavoiman keskittyminen jossakin jäsenvaltiossa voi vaikuttaa merkittävästi yhdessä tai useammassa muussa jäsenvaltiossa, jos niiden sisämarkkinat riippuvat teollisuusmallista, jonka kehitys perustuu naapurimarkkinoihin. Kaiken lisäksi kansallisen sääntelyviranomaisen voi hyväksyä sulautumia sellaisten sitoumusten perustella, jotka vaikuttavat rajojen yli, eikä tarvittavaa yhteyttä naapurivaltioiden sääntelyviranomaisiin ole olemassa. Kyseiset ongelmat ovat vakavampia Euroopan unionin syrjäisemmällä markkinoilla yhteyksissä esiintyvien ongelmien ja markkinoiden yleisesti pienemmän koon takia.

Tämän takia Euroopan parlamentti pyytää komissiota esittämään ehdotuksen sääntelypuitteiden tarkistamisesta, jotta sisämarkkinat voitaisiin rakentaa johdonmukaiselle perustalle.

Päätöksenteon laatua ja johdonmukaisuutta voitaisiin myös parantaa perustamalla osana EU:n kilpailuviranomaisten yhteistyöjärjestelyjä tietokanta, josta saataisiin käsiteltävinä olleita sulautuma- ja yritysostotapauksia koskevaa keskitettyä tietoa, joka auttaisi tekemään vertailevia vaikutustenarviointeja sitoumuksista, joita on ehdotettu käsiteltäessä sulautumissuunnitelmia.

Energia

Energia-ala ja siihen sovellettavat ratkaisut voisivat toimia esimerkkeinä muille aloille. Kaasu- ja sähkömarkkinoita koskeva toimialakohtainen selvitys on paljastanut selvästi niiden tekijöiden monimutkaisuuden, jotka estävät yhtenäismarkkinoiden vahvistamisen ja aidosti terveen kilpailun takaamisen.

Useilla kansallisilla sähkömarkkinoilla ei vielä ole toteutettu erityisesti omistajuuden eriyttämistä. Kaiken lisäksi on tapauksia, joissa eriyttäminen on toteutettu, mutta joissa tuotanto ja jakelu ovat pysyneet alakohtaisesti yhdennettyinä. Eriyttämisen täytäntöönpanon, johon kehoitetaan toisella ja kolmannella sähkö- ja kaasudirektiivillä, pitäisi olla komission toimien painopistealueena.

Euroopan unionin kehittyneimmiltä energiamarkkinoilta saadut kokemukset osoittavat, että yhtenäismarkkinoita ei saada vahvistettua ennen kuin alueelliset markkinat toimivat sujuvasti. Tämä on perusedellytys. Alueellisten markkinoiden on liityttävä asianmukaisesti toisiinsa. Vaikka yhteys on tarpeen, se ei riitä haluttujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Näin ollen tarvitaan muita toimia: sääntelyviranomaisten on tehtävä yhteistyötä standardisoitujen tehtävien suorittamisessa ja kaikki markkinoiden julkisen suojelun muodot on poistettava, samoin kuin jäsenvaltioiden välillä esiintyvät erot tuotteiden teknisissä tiedoissa.

4. VALTIONTUET

Valtiontukia koskevaan komission toimintasuunnitelmaan voidaan olla tyytyväisiä. Myös uudet alueellista tukea koskevat suuntaviivat, joiden luonnostelu aloitettiin vuonna 2005, sekä innovaatiotukea koskeva tiedonanto antavat aihetta tyytyväisyyteen.

Komission toteuttamista käytänteiden yhdenmukaistamiseen ja avoimuuden takaamiseen

tähtäävistä ponnisteluista huolimatta on saatu todisteita kannusteisiin perustuvasta de facto - kilpailusta EU:n alueiden ja jäsenvaltioiden välillä. Kun otetaan huomioon, että muuta politiikkaa, etenkin finanssipolitiikkaa, ei ole yhdenmukaistettu, tämä voi johtaa myönnetyn tuen määrän inflatoriseen kasvuun ja yritysten keinotekoiseen uudelleensijoittautumiseen EU:n alueella, millä voi olla vakavia vaikutuksia joihinkin alueisiin ja valtioihin.

Toisena tervettä kilpailua häiritsevänä tekijänä ovat jäsenvaltioiden väliset erot virheellisesti maksetun tuen tosiasiallisessa ja nopeassa takaisinperinnässä. Komissiota on kiitettävä sen ponnisteluista tämän tilanteen korjaamiseksi.

EU:n tärkeimmät kansainväliset myrkyllisten päästöjen valvontaa koskevat sitoumukset eivät myöskään saisi vääristää kilpailua eri alojen sisällä. Komission on valvottava erilaisia tapoja, joilla jäsenvaltiot osoittavat päästölupia yksittäisille aloille, samoin kuin sitä, missä määrin yritykset voivat siirtää päästölupien hankkimiseen liittyvät kustannukset kuluttajien maksettavaksi. Lisäksi valvontaa olisi kohdistettava ympäristöön liittyvien valtiontukien moninaiseen luonteeseen.

5. KANSAINVÄLINEN ULOTTUVUUS

Kun otetaan huomioon, että keskeisillä aloilla kilpailua käydään maailmanlaajuisesti, yhteisön kilpailupolitiikan kansainvälinen ulottuvuus on erittäin tärkeä. Komissiota onkin onniteltava sen saavutuksista monenvälisen yhteistyön ja tärkeimpien kumppaneiden, kuten Yhdysvaltojen, Kanadan, Japanin, Etelä-Korean ja ennen kaikkea Kiinan kanssa tehtävän kahdenvälisen yhteistyön alalla.

Komission olisi kiinnitettävä huomiota siihen, että kun se laatii tukisuunnitelman kullekin alalle, sen olisi otettava huomioon EU:n tärkeimpien kansainvälisten kilpailijoiden myöntämän valtiontuen taso, sillä tukea olisi annettava kaikille toimille, jos tavoitteena on saattaa kyseiset käytännöt tasapainoon ja tehdä niistä yhdenmukaisia.

On tärkeää, että EU:n kilpailupolitiikka on yhdenmukainen kauppapolitiikan kanssa, erityisesti kun otetaan huomioon uusi ohjelma nimeltä ”Gloaali Eurooppa kilpailijana maailmassa”, jossa keskitytään kahdenvälisiin ja alueellisiin vapaakauppasopimuksiin. Kilpailun pääosaston on osallistuttava toimiin erittäin aktiivisesti, jotta se tukisi ponnisteluja kilpailukykyisten käytäntöjen vastavuoroisen tunnustamisen turvaamiseksi erityisesti valtiontukien, julkisten hankintojen, palvelujen, investointien ja kaupan helpottamisen alalla.